



BUTLLETÍ DE LA COLÒNIA I VILA DE FORCALL



Bisgarçis

ANY XLVIII

Nº 302

PRIMAVERA 2009

DIPOSIT LEGAL: B. 12.028-70



“Il Fira Ibero Romana”

Inauguració oficial de la fira per part de l'alcalde al capdamunt de les escales de l'ajuntament.

Foto: Sergi Bordàs

EDITORIAL

“URBANITAS” EN EL CAMPO

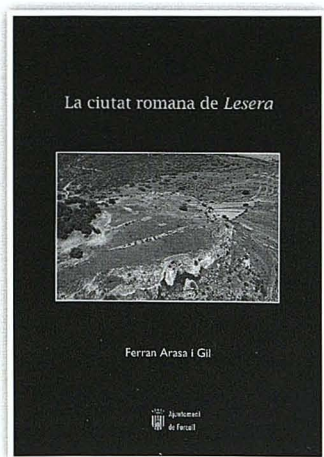
Esta es una palabra no admitida por la Real Academia Española pero que refleja bien la idea de personas muy adaptadas a los modos de vivir en ciudades y que no están dispuestos a cambiarlos cuando se encuentran fuera de las grandes urbes. Familiarmente “pixapins”. Lo que sí recoge el diccionario sobre “urbano”, es cortés, atento y de buen modo... sin embargo parece que estos adjetivos se pierden o se diluyen cuando “el campo” no se ajusta a la idea preconcebida que de él tienen los “urbanos”.

Lo primero que molesta a los “urbanitas” son los malos olores. Nadie les había dicho que el perfume de los tubos de escape y calefacciones es preferible al olor de purines esparcidos por los bancales. Desde luego hay que encontrar pueblos con tiendas, bares, bancos y les gusta la animación, pero no han entendido que sobrevivir en el campo implica por ejemplo, granjas y que sin ellas, el pueblo se reduciría en habitantes, lo que les obligaría a buscar otro con más “vidilla”. Sí superan el primer escollo, llega el ruido... y este ha llevado a desplazar algún taller, demasiado ruidoso para su gusto, a tener pleitos con iglesias, cuyas campanas

tañen demasiado a menudo para su ritmo de descanso o a poner trapos alrededor del badajo de las esquilas, porque las vacas se desplazan a deshoras y perturban la paz que vienen buscando...

Es decir toleran de lunes a viernes más ruidos entre tráfico y obras de los que la Unión Europea cree soportables y adecuados para el oído, tampoco son desdeñables el volumen de la música en tiendas, los sones machacones de esos aparatitos con “pinganillos”... por no hablar de las melodías de los móviles... Nada bucólico pero que se tolera estoicamente y que los “urbanitas” combaten yéndose el fin de semana al campo.

Sin embargo esta aceptación implícita de incomodidades en la ciudad parece que se pierde en cuanto llegan a ese lugar idílico, mucho más silencioso, pero cuyos habitantes deben vivir con lo que les permita campo,... para que ellos sigan viviendo como si estuvieran en la ciudad. Y lo que peor es que muchas veces estas aves de paso consiguen complicar la vida de los mismos habitantes que hacen posible su feliz estancia.



“La ciutat romana de Lesera” és el títol del llibre que s’ha presentat en motiu de la II Fira Ibero-Romana de Forcall. El seu autor, Ferran Arasa, ha descrit la ciutat romana com una de les més importants entre Tortosa i Sagunt. Des que va finalitzar els seus estudis, Ferran Arasa ha dedicat bona part dels seus treballs d’investigació a la ciutat romana de Lesera, on ha dirigit diverses campanyes d’excavació. La Moleta dels Frares és el nom amb el qual es coneix al jaciment, les excavacions constaten una ocupació des de l’edat del bronze fins a bé entrat el període andalusí, a pesar que va ser en època romana quan va arribar al seu major esplendor amb la categoria de ciutat.

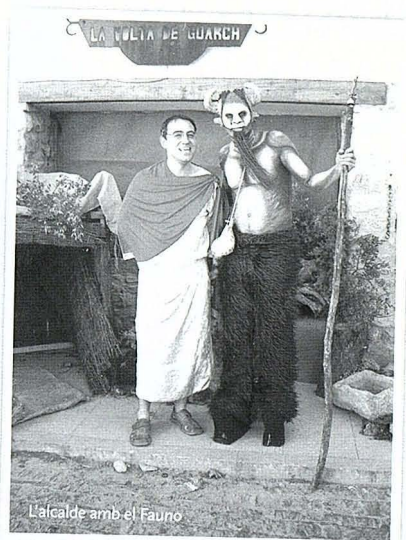
II FIRA ÍBERO-ROMANA 20 I 21 DE JUNY DE 2009

Amb la segona edició d'aquesta fira ibero-romana, la plaça de Forcall s'ha transformat una vegada més en un veritable fòrum romà, amb l'objectiu principal de difondre, recuperar i posar en valor el jaciment d'ambdues èpoques que es conserva en la nostra població. La ciutat de Lesera està considerada com la més important entre Tortosa i Sagunt, i única en la província de Castelló. Déus, gladiadors, patricis, emperadors... s'han donat cita en la localitat durant dos dies. La plaça Major es converteix d'aquesta forma en una gran plaça pública.

S'ha pogut visitar una interessant exposició sobre les excavacions arqueològiques en la Moleta dels Frares o de Liborio, on se situa Lesera. La mostra, situada en el mateix edifici de l'Oficina de Turisme, estarà oberta durant tot l'estiu i també es podrà veure a partir de setembre en el Museu de Belles Arts de Castelló, que ha col·laborat en l'organització d'aquesta exposició. Després passarà a formar part de la Col·lecció Museogràfica Permanent de Forcall.

La inauguració oficial de la fira per part de l'alcalde, el matí del dissabte, ha comptat amb el Cèsar, la Cort, els senadors, els centurions i els soldats. La fira ha estat visitada per les poetesses de l'amor, el tractador i la pitonissa. A continuació va arribar el Fauno. Fins a la Plaça Major de Forcall també s'han desplaçat les estàtues dels déus. Ofrena de vi, desfilada dels nens de Lesera, l'arribada de la dona de Cèsar, la venda d'esclaus, la lluita dels gladiadors i ambientacions de l'època són altres dels elements d'aquesta fira. Així mateix, s'ha pogut contemplar com convivia la societat ibero-romana amb els leprosos. Cap destacar la participació d'un expert en cetreria, que ha impressionat a grans i petits amb l'evolució del vol de diverses aus rapaçes.

El matí del diumenge va tenir lloc l'acte més rellevància d'aquesta edició de la fira, la presentació del llibre "La ciutat roma-



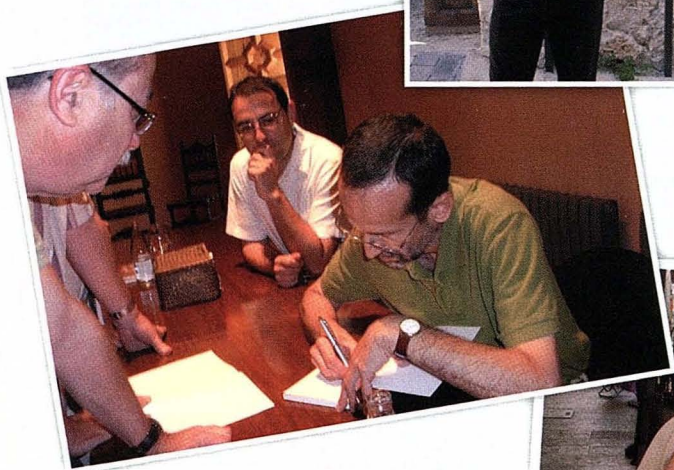
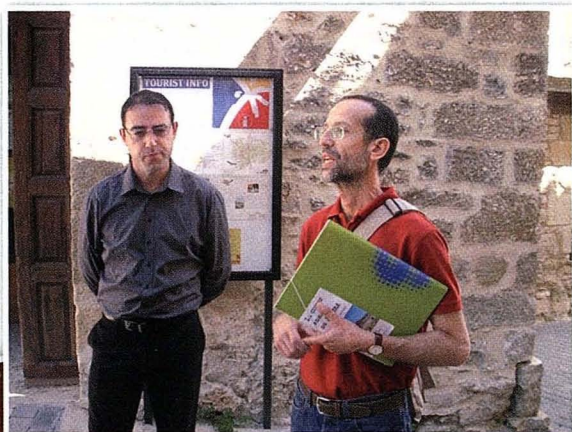
na de Lesera" a càrrec del professor de la Universitat de València, Ferran Arasa, en la sala capitular de l'ajuntament de Forcall. Arasa ha coordinat les successives campanyes d'excavació que recentment s'han efectuada en aquest jaciment arqueològic, uns treballs que han permès aprofundir en el coneixement de la vida d'aquest poblat i dinamitzar tot el referent a l'arqueologia a Forcall, amb la participació de nombrosos estudiants i voluntaris. El llibre acostarà al lector al coneixement del mitjà físic i topogràfic del jaciment, a la història de la investigació, a les primeres excavacions i als estudis més recents. El seu autor, Ferran Arasa, ha descrit la ciutat romana com una de les més importants entre Tortosa i Sagunt. En la presentació l'alcalde de Forcall ha incidit en la importància de donar a conèixer aquest tipus de jaciments per a fomentar el turisme cultural.

Les jornades han estat organitzades per l'ajuntament de Forcall amb la participació del grup de teatre i animació Els Ganxos i la col·laboració de la Diputació de Castelló, així com de nombrosos veïns de la localitat, especialment els escolars que van realitzar diverses danses i tallers.

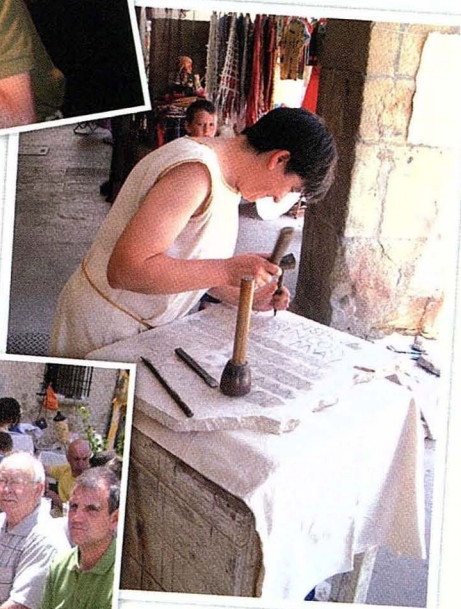
IMATGES DE LA FIRA

Inauguració Exposició

Ferran Arasa dedicant el seu llibre.



M^a Angeles Guarch treballant la pedra de Lesera



Representants municipals de la comarca a la fira.
Fotos: Sergi Bordàs



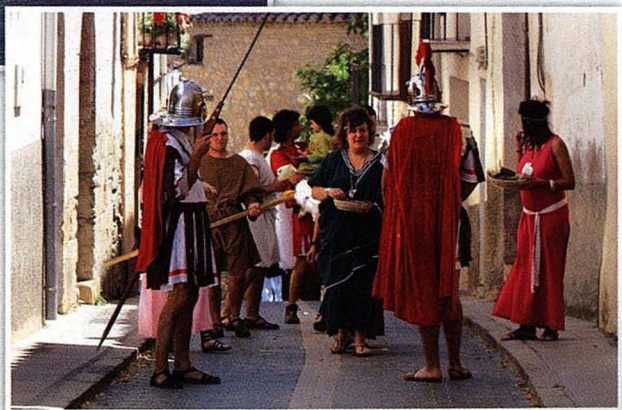
◀ Els xiquets de Lesera



▲ Aus rapaços



◀ Danses de Lesera.



▶ Grup d'animació "Els Ganxos"
Fotos: Vicent Pascual

VI CONFERENCIA DE CENTRES VALENCIANS A ESPANYA ZARAGOZA 13-JUNY-2009 *per Ismael Carbó*

La Generalitat Valenciana per mitja de la Direcció General de Ciutadania e Integració ens ha convidat a la celebració d'aquesta conferència. La nostra associació des de 1996 forma part de les associacions de valencians que viuen a fora de la comunitat, reconegudes com a tals per la Generalitat

El contacte amb l'administració ens permet que la nostra tasca a part de ser coneguda a Forcall sigui coneguda per altres valencians de dins i fora de la comunitat, també ens permet a nosaltres conèixer les activitats i el funcionament d'altres entitats valencianes, generalment anomenades Casa de València en (nom de la ciutat) i aquestes conferències ens permeten a més conèixer personalment el local i alguns integrants d'aquestes entitats.

La Casa de València de Zaragoza funciona des de l'any 1954 i aplega valencians de fet o de cor i participa representant la cultura valenciana a les fires i festes que és celebren a Zaragoza, el gran local que tenen els permet organitzar exposicions, conferències, balls, cursets i paelles, tenen una cuina equiparable a la d'un restaurant. El seu gran problema és el de la majoria de Cases, mols jubilats, els joves

ja no enyoren València i la mobilitat i les comunicacions no els ajuden a acostar-se a la Casa de València.

La conferència va començar a les 10 presidida per la nostra directora Sra. Mabel Manglano i la presidenta de la casa de Zaragoza Sra. Clara Perales.

A part de representacions de les entitats reconegudes (per la nostra assistiem el President Antonio Eixarch i jo, Ismael Carbó) hi havia els representants de la Rioja una associació en vies de reconeixement i els dos delegats de les associacions europees.

Hem parlat de les ajudes que dona l'administració i perquè les dona, de la creació d'un registre de cases valencianes, de les visites institucional a les associacions i de la creació d'un portal a Internet ja en marxa www.cevex.gva.es on podeu consultar les Cases oficials i la informació que cada entitat dona.

També s'impulsarà la possibilitat de que les exposicions ideades a València puguin viatjar a les Cases regionals, per als valencians de fora i per a tota la gent interessada en la cultura valenciana, com ho està fent amb una sobre Jaume I.

Els delegats de les associacions europees ens han presentat un projecte per crear una Federació de les associacions de Valencians a Espanya i a Europa, de moment una comissió estudiarà la seva viabilitat i després si es crea cada entitat podrà adherir-se o no.

La Colònia Forcallano-Catalana per adherir-se, segons els estatuts, necessita l'aprovació de l'assemblea, ja us informarem.



Quan la Generalitat Valenciana va començar a reconèixer les associacions de Valencians a l'exterior, la nostra era la més especial, representant un poble, amb publicacions periòdiques, interès per la cultura, sobretot escrita i no tan per les paelles, i econòmicament sanejada.

Ara els valencians desplaçats arreu del món estan començant a associar-se i la Generalitat està tramitant el reconeixement dels centres de Ecuador, Mèxic, Cuba, Filipines, Washington, Conètica, Atlanta, Nova York, i Sangay, algunes són històriques però d'altres, com la de Sangay, està formada per valencians joves que treballen en empreses recentment instal·lades i munten paelles i regates. La nostra presidenta ens mostra pàgines de diaris de sangay amb la notícia de la regata Casa de València contra un club local, si fa o no fa com quan es muntaven partits de futbol entre la colònia i algun equip de Barcelona, han passat els anys i a Sangay la competició és de regates de velers.

Aquestes associacions són un incentiu per a les associacions espanyoles més antigues i massa tradicionalistes.

Hem triat els nous delegats que a partir de l'any que ve seran els que participaran en les reunions que es fan a València i defensaran les nostres queixes i projectes, davant l'administració.



Els delegats triats són Vicente Cervera de la Casa de Sevilla, Vicente Camarena de la Casa de Zaragoza, i Frenando Boinches Falla el Toro de Calvià (Mallorca)

Aquest any que ve es fa una nova trobada de joves, aquest cop a Mallorca al setembre i la nostra conferència es farà a Navarra.

Acabada la conferència, cant de l'himne i repartiment de records i plaques commemoratives, nosaltres hem agraït l'hospitalitat de la casa de Zaragoza amb l'obsequi del llibre de fotografies publicat pel nostre 50è aniversari.

Després del dinar es va fer una ofrena de flors a la Verge del Pilar, que portava el "manto" de la Bandera Valenciana, blau amb els escuts de les províncies.

RECEPCIÓ ALS REPRESENTANTS DE LES ASSOCIACIONS

Victor Peñarroya y Ana Asensio ens han representat una vegada més a la tradicional recepció als representants dels centres valencians a l'exterior de la comunitat, presidida pel president de la Generalitat Valenciana Sr. Francesc Camps, coincidint en la celebració de les Falles de València.

AGRAIMENTS A LA CASA DE VALÈNCIA DE BARCELONA

Des de aquestes línies volem agrair a la Casa de València de Barcelona i en especial a M^a Dolores Gómez i Francisca Espada, presidenta i vicepresidenta respectivament, la seva gentilesa al posar a la nostra disposició les seves instal·lacions per tal de poder fer les reunions de la nostra Junta Directiva.

II CONCURS DE FOTOGRAFIA DE SANT ANTONI

Organitzat per l'ajuntament de Forcall, els guanyadors d'aquesta edició han estat:

1er premi: Tots a encendre, *de Francisco Ramón Chervet.*

2on premi: Fum, *de Sergi Bordàs.*

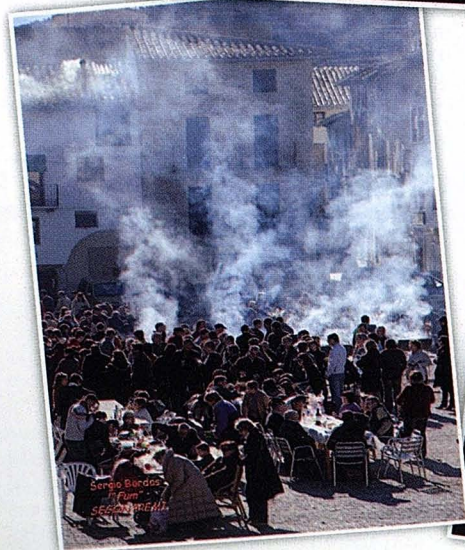
3er premi: Foc i ombres, *de Conxita Cardona.*

Han participat un total de 41 obres, que estan exposades a la Oficina de Turisme així com a una exposició virtual a la pàgina Web de l'ajuntament

◀ 1er Premi



▼ 3er Premi



▲ 2on Premi



El racó d'en Víctor

por Víctor-Manuel Amela Bonilla

■ MI TÍO JOSEP AMELA "EN CAMPAÑA" (VI) 1938. Seis cartas camino de la batalla del Ebro

Este verano se cumplen 71 años de la batalla del Ebro, la más cruenta de la historia de España: calculan los historiadores que murieron 50.000 personas por bando. Dejó allí la piel lo mejor de la juventud catalana, chicos de 17 y 18 años, enviados al matadero en alpargatas por sus gobernantes y machacados por el ejército sublevado. Allí cumplió 18 años mi tío Josep Amela, con una felicitación en forma de bala. Pocos días antes de cruzar el Ebro envió a su familia unas cartas que hemos recuperado del fondo de un cajón después de su muerte. Sobrevivió, y nunca hablaba de aquellos terribles días. Aquí va ahora la sexta y última entrega de estas cartas.

* * *

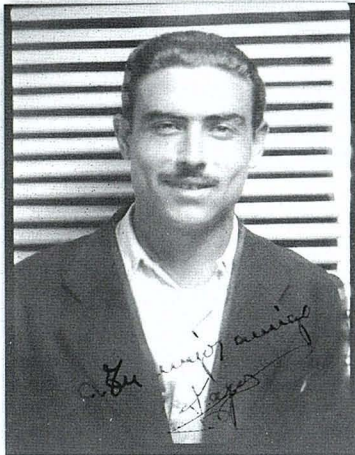
Concluyo esta rememoración de los días de la guerra con un penúltimo apunte: junto a las seis cartas ahora halladas –cinco autógrafas y una mecanografiada- y junto a las fotografías de la reclusión en Cádiz y del servicio



Foto con Sargento Mateos

militar, han aparecido algunas otras fotos. Unas son de compañeros suyos de trabajo en la Pirelli –empleo que recuperó después de la contienda-, fechadas unas en 1937 en la Floresta y fechada otra el 3-11-40 en el campo de fútbol de l'Hospitalet –mi tío es el segundo por la izquierda, abajo-, equipados con la zamarra del equipo balompédico de la empresa (Pirelli, 4-Segalá, 0).

Pero no son las únicas fotos aparecidas. Hay una fechada en Tarragona el 22-4-42, en la que Josep Amela está uniformado junto a un compañero identificado en el reverso como Modesto Ainsa, ambos muy circunspectos



Antonio Fayos

pese al artificioso vestuario, y que publiqué en la entrega anterior.

Y hay otra fotografía, sin fechar pero probablemente del mismo periodo, en la que se ve a Josep Amela, también de uniforme, junto a otro uniformado que en el reverso está identificado como "Sargento Mateos". Ya veré si algún día puedo identificar a estas personas y saber de su paradero...

Y, finalmente, ha aparecido una fotografía de un hombre con cierto parecido a mi tío y con el mismo corte de bigote ambos, aunque algo más alto y apuesto que mi tío, y que está dedicada a mi tío así:

"Tu mejor amigo,
Fayos"

En el reverso, mi tío escribió:

"Antonio Fayos. Xàtiva"

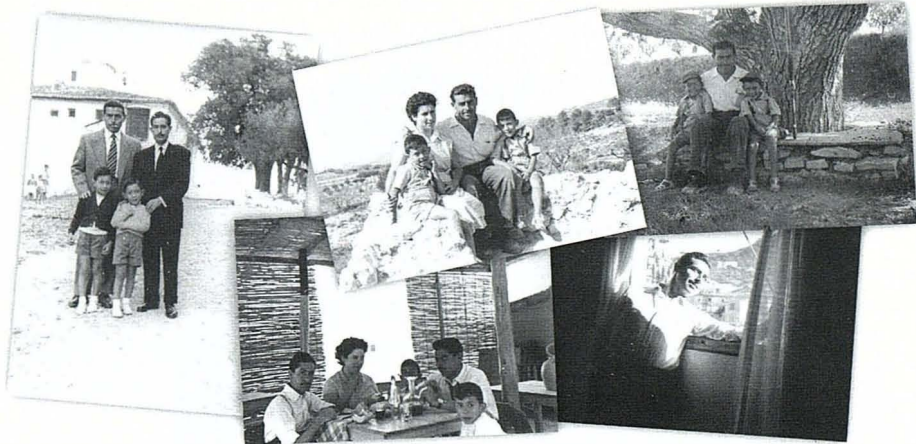
¿Quién es este Antonio Fayos, el "mejor amigo" de mi tío en confesión del propio Fayos? Fuese quien fuese este hombre, les unía una amistad muy es-

trecha, pues junto a este retrato de Fayos ha aparecido un sobre con un mazo de otras 60 fotografías en las que mi tío está con Antonio Fayos a solas, con Antonio Fayos y su esposa, con el matrimonio Fayos y sus dos hijos (de unos diez años en las fotos)..., y deduzco por los escenarios de las fotos que fueron hechas en Xàtiva y alrededores, en una casa de Antonio Fayos en Xàtiva o cerca de Xàtiva, y durante sus paseos por el monte, dónde incluso debieron de salir de caza esporádicamente, a juzgar por las escopetas que aparecen junto a ellos en un par de estampas dignas de "La caza" de Carlos Saura.

Estas fotografías fueron hechas durante un viaje –o quizá un par de viajes– de mi tío Josep a Xàtiva, calculo yo que a fines de los años 40 o quizá a principios de los años 50, por el aspecto de mi tío Josep y las indumentarias. Si este Antonio Fayos fue el mejor amigo de mi tío Josep en aquellos años, probablemente esa amistad se había forjado durante los días del frente de



Foto de caza de mi tío.



Fotos con la familia Fayos en Xàtiva.

guerra o durante los casi seis años de servicio militar de mi tío Josep.

* * *

Son fotos luminosas, que rebosan de una luz limpia, como de mundo impoluto y recién estrenado: todo resplandece como si jamás hubiese habido una guerra... Después de tanta miseria, vileza, ruindad y sinsabor, recogen una plácida serenidad, una sosegada felicidad doméstica. Intuyo, contemplándolas, que fueron momentos de verdadera calma y consuelo para el ánimo de mi tío, que calló siempre sus tribulaciones más hondas.

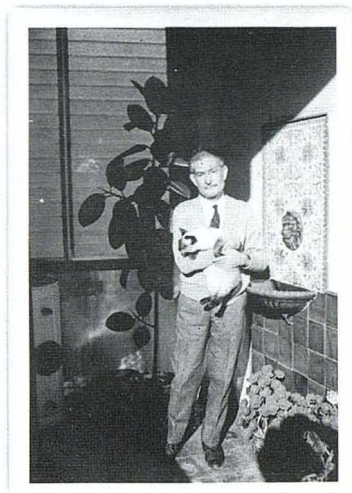
Me cautivan estas fotos: las encuentro a la vez pacíficas y tristes, como si la serena vida familiar de Fayos subrayase de algún modo la solitaria vida de mi tío...

Me gustaría averiguar qué ha sido de Antonio Fayos, de su señora y de esos dos chavales que hoy deben de ser sexagenarios. Les encantaría verse en estas fotos. Me gustaría encontrarles. Y si viviese todavía Antonio Fayos me encantaría hacerle entrega de estas fotos plenas de felicidad junto al que fue

su mejor amigo, Josep Amela, el mismo que enterró su triste juventud en una caja entre seis cartas y algunas fotografías.

-FIN-

Aquí termina la serie "Mi tío Josep Amela 'En Campaña'. 1938. Seis cartas camino de la batalla del Ebro".



"Mi tío Josep"

RACÓ POETIC

per Lourdes Amenós Llorc

L'Àvi Baldad

*Era un roure trasplantat
a Catalunya, arrelat
de dues terres fecundes
un sol cor, dues arrels juntes.*

*En tot el seu llarg camí
mai s'oblida de sa naixença
en el parlar i en el sentir
forçallà per excel·lència.*

*Quan acaba les pargelles
i deixa de respirar
més enllà de les estrelles
té el goig de veure clar.*

*Benaurat el roure fort
de dues branques frondoses
només l'ha tombat la mort
i passà hores disteres.*

*Sempre contén i alegre
paternal del seu imperi
si no es fa arvi, demà tampoc
aquest era el seu misteri.*

*Saber viure poc a poc
un forçallà dels eixerits
no passar-se al mig del foc
i despert entre els adornits.*

*Recordem, el seu pas constant
per el grup de la "Colònia"
tan sols un petit instant
per l'avi de feliç memòria.*

*Que l'hi obri, la porta celestial
un soldat romà, com cal
de Forçall enamorat
com l'avi Quim, de ca "Baldad"*

PULSO FORCALLANO

TRABAJOS VERANO DESEMPLEADOS

Se ha llevado a cabo la selección de desempleados dentro de los programas de EMCORP, PAMER y EZOINT del Servef, consistentes en la contratación de personas mayores de 18 años en situación de desempleo. Para estos programas se ha conseguido una subvención de 11.103,53 €, 17.324 € y 9.325,5 € respectivamente dentro de cada uno de los programas descritos. La contratación de estas personas servirá para realizar trabajos múltiples como limpieza de edificios del Ayuntamiento, limpieza de sendas y caminos, socorristas, oficina de turismo, biblioteca, etc. Las contrataciones varían en el tiempo según el trabajo que tienen que realizar y permitirá llevar a cabo algunas actuaciones de mejora del entorno de Forcall.

OBRAS MUNICIPIO

Se han iniciado las obras correspondientes a la realización del tejado de la Casa del Metge, lo que permitirá poder finalizar a finales de julio esta obra que ha estado varios meses parada, provocando perjuicios en el paso de la calle, así como pequeños desperfectos de humedad en la primera planta que deben ser subsanados y corregidos por el contratista de la obra.

Por otro lado las obras del Polideportivo Municipal siguen adelante, estando pendiente la ejecución inmediata de la solera y el tejado, así como los vestuarios.

Comentar también que se ha ejecutado un tramo de acera de la Avenida del Pilar, una

acera que llevaba tiempo por ejecutarse, debido también a la realización de obras en varias casas de esta parte de la calle. Próximamente se retomarán las obras para permitir a los viandantes caminar sin tener que pisar la carretera.

CONVENIO PRESTACIÓN SERVICIO CERTIFICACIÓN

El Ayuntamiento de Forcall ha firmado un Convenio con el ente prestador de Servicios de Certificación Electrónica de la Comunidad Valenciana, para la prestación de servicios de Certificación, que permitirán realizar trámites con la administración de manera electrónica, facilitando la presentación de documentación y la emisión de certificados. Asimismo, permitirá poder emitir certificación digital para los vecinos de la localidad.

LIBRO ISONOMIA.

El día 5 de mayo se ha presentado en Forcall el libro "Genealogía de mujeres", un estudio sobre tres generaciones de mujeres de Forcall, Cincorres y Morella, que permite conocer como eran nuestras madres y abuelas, como vivían, estudios, etc. El libro ha sido publicado por los Ayuntamientos de dichos pueblos recogiendo la información de la Fundación Isonomía de igualdad de oportunidades de la Universitat de Jaume I de Castelló.

VIAJE A TARRAGONA



Obras a la "Casa del Metge"



Obras del nuevo polideportivo. Fotos Sergi Bordás.

Desde el Ayuntamiento de Forcall, se ha organizado un viaje a Tarragona donde se han podido visitar diversas bodegas del Priorat, alguna cava y parte de los pueblos más representativos de Tarragona como Siurana y Montblanc, así como el Monasterio de Poblet o la Cartuja de Scaladei. Al final unas 28 personas han podido disfrutar de este viaje donde lo único que no se incluía eran las cenas, estando hospedados en Tarragona.

■ CULTUROCIO

Se ha presentado la programación del Culturocio 2009, que en este año va a tener como escenarios las localidades de Forcall, Cincorres, La Mata, Olocau del Rey, Morella y Portell. Recordar que el Culturocio es patrocinado por la Fundación Ruralcaixa y en este año tiene como objetivo realizar por primera vez una programación cultural en todos y cada uno de estos pueblos, destacando que en todos ellos se llevará a cabo una actuación de teatro, de una rondalla y de una banda de música. Aparte en Forcall se patrocina el Campus de fútbol y además una caminata en septiembre que unirá Portell, Cincorres y Forcall.

■ CONCENTRACIÓN

El pasado 22 de junio el Alcalde de Forcall se concentró delante de la Casa dels Caragols para solicitar el pago de la Generalitat de una deuda con el Ayuntamiento de unos 700.000 €, correspondientes mayoritariamente a la gestión de la Residencia, en concreto el 40% del año 2008 y el 60 % del año 2009. Previamente a esta concentración se había solicitado a diferentes administraciones conocer como se encontraba el pago de esta deuda, sin tener contestación al respecto. Las cantidades adeudadas son mayoritariamente de

obras ya ejecutadas en el año 2008, llevando el pago un retraso de unos nueve meses, lo que llevó que el Alcalde de Forcall solicitara a través de esta iniciativa el pago aprobado por la Conselleria de Hacienda y justificado por el Ayuntamiento durante el año 2008 y aprobado por los presupuestos de la Generalitat. Después de este acto se ha pagado la cantidad correspondiente al 60 % de la gestión de la residencia del año 2009 unos 319.000 €, quedando pendiente todo el resto de la gestión y obras del 2008, unos 380.000 € por lo que se ha convocado a la población de Forcall a que baje el día 7 de julio a Castellón para solicitar conjuntamente el pago de esta deuda.

■ ELECCIONES EUROPEAS

Las elecciones al parlamento europeo celebradas el pasado día 7 de junio dejaron en Forcall el siguiente resultado: Participación 57'24 %, PSOE 138 votos, PP 89, EU 5 votos, Otros 9 votos.

■ FORCALL A LA TCV VALENCIA

Forcall ha vuelto a estar presente en la Feria Internacional de Turismo de la Comunidad Valenciana.

La importante red de senderos y caminos que recorren nuestro término municipal, la Santantonada y la existencia de una gran variedad de servicios turísticos, de alojamientos y restauración son los elementos más atractivos de nuestra localidad.

El stand de Forcall fue visitado por la Consejera de Turismo la I.Sra. Angélica Such, el Director General de Turismo de Interior el I.Sr. Agustín Grau, junto al Diputado Provincial de Turismo el Sr. Manuel Martín Sánchez. Además también acudieron a nuestro stand desde otros municipios de la



Forcall en la Feria Internacional de Turismo de Valencia.

comarca así como un grupo de forcallanos que se trasladaron a Valencia para visitar el Bioparc y la Feria de Turismo.

■ ESCOLA D'ESTIU

Ha empezado "l'Escola d'Estiu", que durante todo el mes de julio se celebrará en las dependencias de la Casa del Alguacil, contando con la participación de dos monitoras por quincena, cuatro en total y que desarrollará actividades lúdicas y culturales para los niños más pequeños. Además, este año se trabaja el conocimiento del inglés, realizando actividades y juegos en los que ésta es la lengua vehicular. Destacar también que durante el mes de julio se seguirá prestando el servicio de guardería para los más pequeños, lo que permitirá que todos los niños tengan este servicio de atención a la infancia.



Escola d'Estiu, fotos: www.forcall.es

■ SORGEIG DEL DIA DEL LLIBRE

Los ganadores del sorteo realizado entre todos los usuarios de la Agencia de Lectura de Forcall con motivo de la fiesta del día del libro han sido, en categoría infantil, Lola



Sorteo Día del Libro

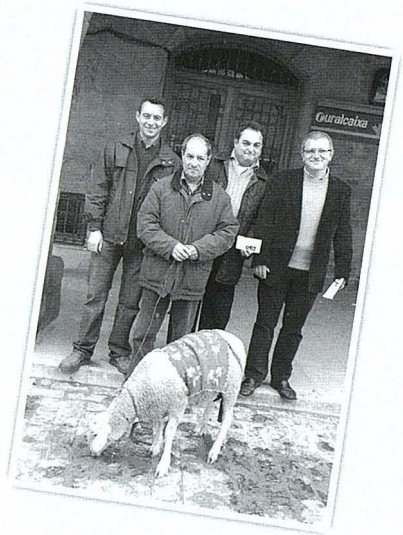
Antequera Guarch, que ha leído Hamsel y Gretel y ha recibido un lote de material escolar, y en categoría adultos, Clara Sorribas Obón, que ha leído El Real Sitio, i le corresponde una cena para dos personas.

■ MAYORALES DE SAN ANTONIO

Los mayores de San Antonio 2010 son:

José Viñals Julián, Pepita Cervera Ferrando, Fernando Barreda Gascón, M^a Angeles Barberá Ferrer, Pascual Ortuño Ramón, Amparo Milián Moles, Carlos Mateos Pabullo y María Sebastián Borrás.

En la foto los podemos ver en pascua vendiendo números para la tradicional rifa del cordero.



Majorals de Sant Antoni



DEPORTES *por Fermín Peris*

CAMPUS DE FÚTBOL

Entre los días 29 de junio y 5 de julio la empresa Seal Sport ha realizado la tercera edición del Campus de Fútbol, que se desarrolla entre los campos de fútbol de Forcall y de la Fábrica Giner, estando los niños participantes alojados en Forcall. En esta tercera edición el Campus ha contado con la colaboración del joven jugador Oriol Romeu, capitán del Barcelona Juvenil A, que es uno de los jugadores con más futuro del F.C. Barcelona, que ya ha sido internacional con la selección catalana y campeón de Europa Sub-17 con la selección española. Se han realizando tareas de entrenamiento y mejora deportiva, así como charlas formativas, destacando la que impartió Oriol Romeu, al que podemos ver en la fotografía. En esta edición han participado 38 niños y el máximo patrocinador ha sido Culturocio a través de la Fundación Ruralcaixa.



Campus de futbol

CAMPEONATO DE TRIAL

El domingo 26 de mayo se celebró en Forcall la segunda prueba del Campeonato Regional de Trial de la Comunidad Valenciana, la prueba contaba con 10 zonas, siendo la principal la instalada en la plaza Mayor, de donde partían todos los pilotos, finalizando asimismo en ella el recorrido de la prueba. En esta zona de

la plaza Mayor fue donde más se concentró el público para ver la evolución de los pilotos participantes.

Como nota negativa destacable, cabe señalar la no participación del piloto forcallano Raul Monfort, que corre con el Moto Club Morella, a causa de una avería en su motocicleta, una pieza de recambio que no llegó a tiempo le privó de mostrar a todos los forcallanos su habilidad en la difícil modalidad del Trial.

Clasificaciones:

Aficionados Amarillo. 1º *Oliver Benajes Vicente (Moto Club Morella)* 4 puntos. 2º *Enric Blaya Vercher (MC Peña Motera)* 5 p. 3º *Oscar Tamarit Rojano (MC Sense Peus)* 10 p.

Aficionados Verde. 1º *David Alberola González (MC Sueca)* 11 p. 2º *Juan Castillo Cervera (MC Gata)* 14 p. 3º *Fernando Llopis García (MC Sense Peus)* 22 p.

Cadetes. 1º *Martín López Armentia (MC Madrid)* 12 p.

Junior. 1º *Borja Sánchez Martí (MC Picassent)* 46 p. 2º *Roberto Guillem Navarro (MC Chestre)* 56 p.

Juvenil. 1º *Alejandro Martínez Nacer (MC Picassent)* 56 p. 2º *Manuel Iranzo Jarque (MC Picassent)* 72 p.

Senior A. 1º *Víctor Palomares García (MC Benifaio)* 8 p, 2º *Víctor Belran Aparici (MC Chestre)* 9 p. 3º *Héctor Escorihuela Almudever (MC Chestre)* 10 p.

Senior B. 1º *Enric Tordera Planeéis (MC Picassent)* 9 p. 2º *Rafael Latorre Magdalena (MC Segorbe)* 11 p. 3º *Salvador Aguado Roselló (MC Picassent)* 12 p.

Senior C. 1º *Miguel Molina Segura (MC Tibi)* 1 p. 2º *Leo Noel Bainbridge (MC Road La Nu)* 27 p. 3º *Germán Barrios Artamendi (MC Sense Peus)* 47 p.

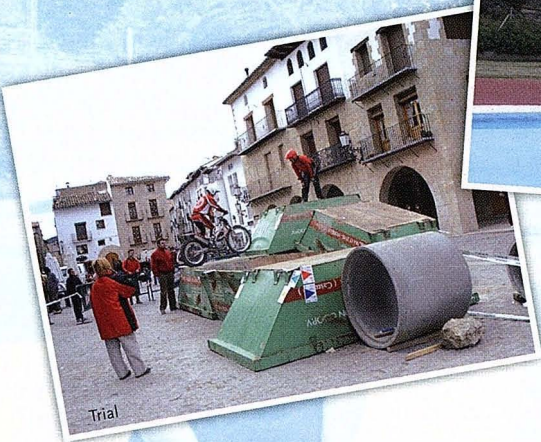
Veteranos B. 1º *Javier Fernández Núñez (MC Tibi)* 4 p. 2º *Rafael Pérez Cano (MC Roal La Un)* 12 p. 3º *Miguel Selma Folch (MC Chestre)* 19 p.

Veteranos C. 1º *Carlos Fernández Núñez (MC A.E.M.A.)* 1 p. 2º *Eloy Poyato Rosal (MC Sense Peus)* 2 p. 3º *Juan Morrio García (MC Sense Peus)* 2 p.

■ PISCINA MUNICIPAL

La licitación de la piscina municipal por un periodo de tres años, ha sido adjudicada a Irene Martí Tugal, única propuesta presentada y con el título de socorrista, por lo que a partir de este año, será ella la encargada de la piscina.

El pasado 27 de junio inició la temporada 2.009 de la piscina de Forcall, que estará abierta hasta el 31 de agosto, de 11 de la mañana a 8 de la tarde.



Fotos: www.forcall.es

■ CONCURSO DE BALCONES

Como cada año las asociaciones del pueblo votan aquellos balcones más bonitos, este año los ganadores han sido: Primer premio: Inma y Jaume con 21 puntos. Segundos premios: con un empate a 13 puntos para Pilar Viñals y Antonia Royo.

El resto de balcones puntuados han sido: Carmen Peñarroya Belles : 11 puntos, Lourdes Gil: 2 puntos, Montse Peñarroya: 1 punto, Rosa Maria Borrás: 3 puntos, Conxita Blasco: 3 puntos, M^a Angeles Monfort : 5 puntos, Antonio Gil Guarch: 2 puntos y Maribel Uriz: 1 punto.



FINESTRA



Comarcal

■ RESERVA DE LA BIOSFERA

El Director General de Desenvolupament Sostenible del Medi Rural, Jesús Casas, i el Director de l'Organisme Autònom de Parcs Nacionals, José Jiménez, s'han reunit amb un grup d'alcaldes de la comarca del Maestrat para analitzar la possibilitat de declarar una Reserva de Biosfera en el nostre territori. L'objectiu de la reunió ha estat articular un espai unitari que respongui a un model comú d'entendre el desenvolupament al llarg de tot l'àmbit geogràfic. Es tractaria d'un ampli espai, amb una superfície superior als 2.000 km², on s'inclouria una gran varietat d'hàbitats naturals, espais culturals, elements de paisatge i etnografia. La zona del Maestrat, situada entre Castelló, Terol i Tarragona, conforma un espai físic perfectament definit d'alta muntanya mediterrània caracteritzada per uns notables valors naturals i culturals.

■ EL CAMÍ

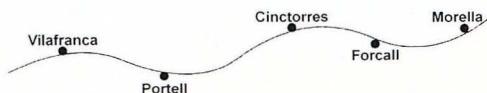
El dissabte 28 de març va tenir lloc al saló d'actes de l'ajuntament de Forcall una trobada participativa per tal d'elaborar una guia cultural El Camí i l'itinerari a seguir en el tram de Forcall fins a Morella.

L'associació EL Camí promou una ruta de senderisme familiar per totes les terres de parla catalana. Tenen 7 seus: Cardedeu (primera i principal), Barcelona (Gracia),

Albocàsser, ..., van preparant trams amb informació cultural, el recorregut que estan preparant ara és Benassal, Albocàsser, ..., Portell, Forcall, Morella. La intenció de l'associació és que la gent del poble sigui la que tria l'itinerari, i també suggereix o proposa la informació cultural (gastronomia, flora, fauna, història local, etc). Tenen uns 5800 simpatitzants a qui envien informació de les activitats, pel que sembla una iniciativa prou interessant. Al País Valencià hi han 26 ajuntaments adherits. Es pot ampliar informació a la seva web: www.Elcami.org.

■ A PEU PEL BERGANTES

El sender del Bergantes ja es pot realitzar des del Molí del Pont, al terme de Morella, fins al terme de Sorita, en un recorregut de 20 Km que passa també per Forcall, Villories, Ortells i Palanques. El sender ha estat degudament senyalitzat, amb explicacions de la riquesa en fauna i flora que hi ha per on passa, a més a més s'han instal·lat passarel·les en alguns trams per on s'ha de creuar el riu. La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre ha dedicat més d'un milió d'euros a la restauració del sistema fluvial del riu Bergantes.



EL TEMPS



ESTACIÓ METEOROLÒGICA "FORCALL"

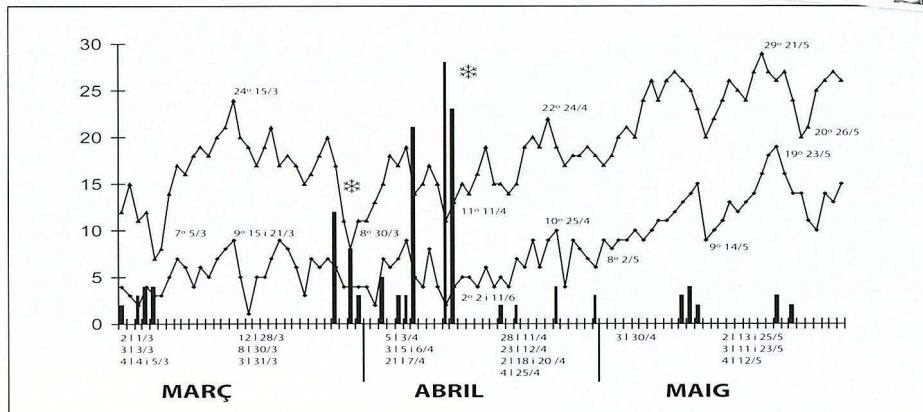
Miguel Rodés. Gràfics: Laia Ferrer

Ha estat una primavera relativament càlida i humida, el mes de març va començar amb unes temperatures hivernals, pròpies del mes de març, sobretot per la nit, amb una mínima de 1° positiu el dia 17 i unes màximes força altes, que van arribar als 24° els dia 15. Al final del mes la temperatura va baixar força, coincidint en el començament de uns quant dies de pluges continuades, que fins hi tot van deixar una mica de neu el dia 28. En total es van mesurar 39 l/m2 d'aigua per metre quadrat al llarg del mes. Destacar les fortes ràfegues de vent entre fort i huracanat dels dies 4 a 7, amb presència de mataquirra.

El mes d'abril va ser conseqüent amb la seva fama de plujós i ens va deixar una total de 94 l/m2 d'aigua, repartits al llarg del mes tal com podem veure a la gràfica, amb tronades els dies 5, 6, 18 i 25 i fins hi tot 4 cm de neu el dia 11, les temperatures han estat molt variables, la mínima des dies 2 i 11 ha estat de 2° i la màxima ha arribat als 22° el dia 24.

Al mes de maig ha plogut poc, tant sols 14 l/m2 i alguna tronada lleu els dies 6, 7, 8 i 13. Les temperatures han estat prou altes, amb una màxima de 29° el dia 21 i una mínima de 8° el dia 2, destacar la nit del dia 23 amb 19°.

	Mitjana màxima	Mitjana mínima	Total pluja	Màxim vent
Març	16°	5,2°	36 l.	4,5,6 i 7 cerç
Abril	16,3°	6°	94 l.	
Maig	23,9°	12,3°	14 l.	



PARROQUIA *per Mossèn Eduard*

■ CONFIRMACIONS

El divendres 17 d'abril de 2009 a la parròquia de l'Assumpció de Maria de Forcall va tenir lloc la celebració de la Confirmació de 8 joves del poble. Ells són: Tonet Amela Altaba, Ana Carbó Omedes, Jose Javier Conesa Obón, Bernat Julián Daudén, Diego Martínez Armengol, Roberto Paz La Rosa, Vanesa Viñals Cervera i Ana Sides Querol. La cerimònia va ser presidida pel Vicari General del bisbat de Tortosa, Mn. Josep Lluís Arín. Cal destacar l'interès dels pares i padrins en la preparació així com la dedicació anònima però important de la catequista.

■ COMUNIONS

També s'ha de destacar les primeres comunions d'enguany perquè eren sis els qui van rebre a Jesús: Lola Antequera Guarch, Joan Ferrer Pallarés, Luis Miguel Querol Diaz, Albert Querol Sancho, Marta Viñals Cámara i Ivan Viñals Cervera. Va ser el diumenge 31 de maig en acabar de voltejar les campanes quan entraven al temple parroquial per començar l'Eucaristia. Dies més tard, el dia de Corpus, van acompanyar la majestuosa custòdia amb el Santíssim pels carrers del poble.

■ FESTA DEL CORPUS

El 28 de juny, Mossèn Marcos Gascon va presidir la festa del Sagrat Cor. Així van poder sortir en processó pels diferents altars preparats als llocs de costum i acabar amb un tantum ergo ben solemne.



Foto: José Miguel Carbó

Pasqua, el poble a la ermita.

■ ROGATIVES

Durant el temps de Pasqua van anar seguint-se les rogatives, començant pel peiró de Sant Marc el dissabte 26 d'abril, al cim de la mola de la Vila es va procedir a beneir els termes així com a repartir els rotllos, que enguany van entregar els majors de Sant Antoni 2009. Al tornar al poble es va fer la missa a l'església.

El segon dissabte de maig la bandera va arribar a l'ermita de Sant Cristòfol i darrera d'ella un grup de persones que pujaven en rogativa. El dia va acompanyar i això va fer que molts passessin per l'ermita. Es van beneir els termes, repartir els rotllos i es va fer la missa a la ermita. A la esplanada de l'ermitori es van concentrar un gran número de fraires.

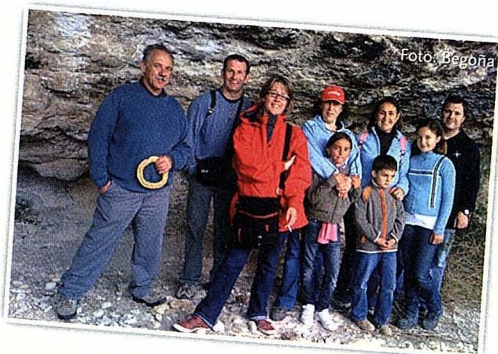
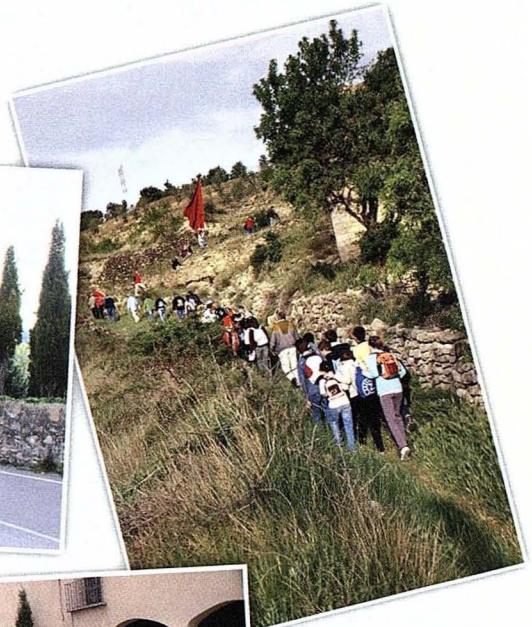


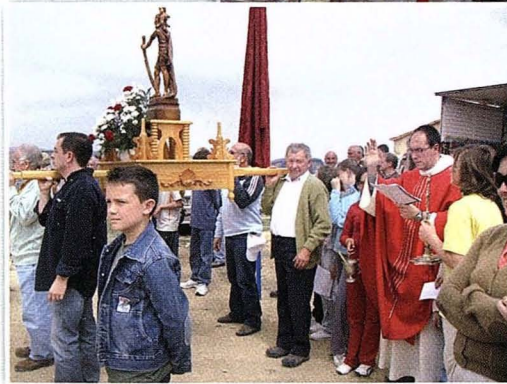
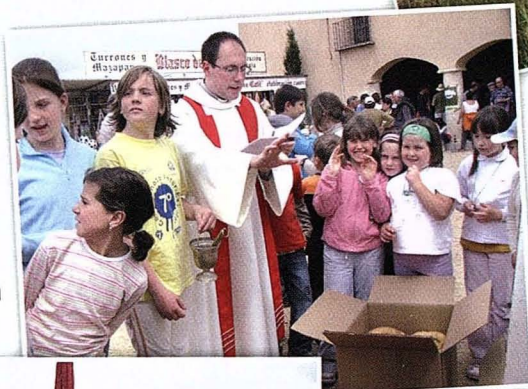
Foto: Begoña

Baixant de Sant Marc. La Cova de la Carn.

Fotos: Sergi Bodás



Imatges de Sant Cristófol
Fotos: Jesús Porcar



Sant Marc
Foto: www.forcall.es

NOTÍCIES BREUS



■ ESPAÑOLES EN EL MUNDO

TVE va emetre el passat 18 de maig una edició del programa "Españoles en el mundo" dedicat al Perú, el reportatge va fer un recorregut per diversos racons del país a la recerca d'espanyols que un dia van decidir anar a aquestes terres, destacant la tasca humanitària del forcallà mossèn **Javier Obón**, des de fa 12 anys al front de la parròquia de Santa Rosa a Ayacucho, on es serveixen 600 esmorzars diaris per als mes necessitats.

CAMPANYA D'ENBELLIMENT

Amb l'arribada de la primavera els jardins i maseters del poble estrenen una nova imatge amb noves plantes i flors. S'han plantat en els diferents maseters pensaments i plantes aromàtiques així com rosers i hibiscus en Sant Josep. Estes plantacions han estat possibles a través de la campanya del arbre de la Diputació i del conveni signat amb l'escola de Capacitació Agrària d'Amposta per a la realització de les pràctiques d'un jove de la localitat.

■ DOCUMENTAL SOBRE L'ESPARDENYA

Les passades pasqües es va realitzar a l'Ajuntament de Forcall la presentació del documental al voltant de l'ofici de l'espardenya, que pretén recopilar els diferents processos d'elaboració d'esta manufactura típica de la localitat i que durant anys va ser el principal pilar de l'economia local. Per a la realització del documental han participat veïns de la localitat, que han contribuït així a enregistrar una pesa molt important del patrimoni cultural forcallà.

NAIXEMENT

El dia 28 de març, a Forcall, **Aitana Mestre Sorribes**, fill de Lupe i de Antonio (ca Feulé).

El dia 10 de maig, a Forcall, **Mercè Gil Cerdán**, filla de José Antonio i Maria Pilar. Enhorabona.

DEFUNCIONS

El dia 13 d'abril, a Vinaròs, **Enrique García Martí**, als 72 anys.

El dia 22 de maig, **Maria Rosa Soler i Sabatè**, vídua de Julián Omedes Ferrer, als 99 anys, va ser enterrada a Forcall.

El dia 29 de maig, a Barcelona, **Mercedes García Croas**, als 89 anys, mare de **Montse de la Vega**.

El dia 15 de juny, a Castelló, **Emilio Conesa Mampel**, als 80 anys (ca Cantabién).

El dia 23 de juny, a La Garriga, **Domingo Martí Querol**, nascut al Forcall el 1926.

MATRIMONI

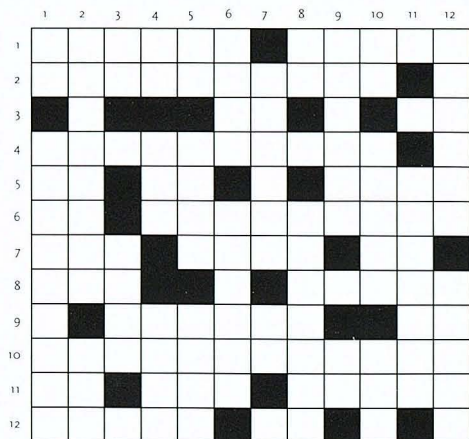
El dia 25 d'abril van contraure matrimoni a l'església de la Mare de Deu de l'Assumpció de Forcall, **José Angel Cerdán Cano** i **Cristina Guardiola Marín**.

EXPOSICIÓ ZAPATIESTOS

A la sala d'actes de l'Ajuntament de Forcall els dies 24 i 31 de maig i 7 i 14 de juny. Es tracta d'una original exposició realitzada per diferents artistes sota la coordinació i muntatge de Jose Juan Martínez i Marina Eva Scarpati. L'exposició gira al voltant de l'espardenya com a peça clau d'expressió artística i recopila un ventall d'elements en el que la representativa espardenya és la protagonista.

■ **PUNT D'INFORMACIÓ** : Si voleu informació de Forcall, les festes, activitats, establiments o visitar els seus museus i llocs d'interès, contacteu amb l'Oficina de Turisme (tel. 964171290) o visiteu la pàgina web <http://www.forcall.es>

CRUCIGARGIS n° 52 *per Francesc Carceller*



"PARQUES NACIONALES ESPAÑOLES"

HORIZONTALES:

1. El primero de los parques que saldrá en el crucigargis. Nombre de varón. 2. Este es un parque natural, (no nacional) que separa Barcelona de la ciudad en donde vivo, Sant Cugat del Vallés. Vocal. 3. Cierta forma de vendaje. Comunica. Vocal. Al revés, mamífero rumiante. 4. Otro parque nacional. La primera. 5. Al revés, pronombre personal. Escuché. Consonante. Al revés, apercibí con alguno de los sentidos. 6. Pronombre personal. Otro parque muy emblemático. 7. Alta Velocidad Española. Al revés, campeones. Vocales. 8. Pronombre personal. La primera. Levantáis. 9. Consonante. Al revés, ave rapaz ibérica. Matrícula española. 10. Contrariedades, rivalidades, oposiciones sustanciales.

11. Pronombre personal. Nivel. Nombre de mujer. 12. Al revés, movimiento de las aguas marinas. Contracción. Cincuenta. Consonante.

VERTICALES:

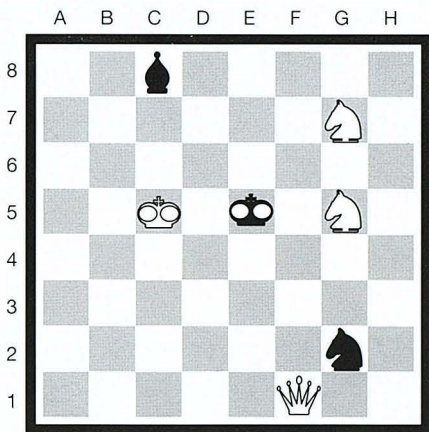
1. Lengua provenzal. Otro parque, éste fuera de la península. 2. De movimientos circulares consecutivos. Personaje bíblico. 3. Quinientos cincuenta. Matrícula. Al revés, expulsa aire violentamente. Consonante. 4. Artículo. Al revés, antiguo curso de orientación universitaria. Al revés, famoso valle catalán. 5. Matrícula española. Corrientes de agua. Al revés, señora mágica. 6. Al revés, ocurrencia. Obsérvelos. 7. Pequeños cauces de agua. Al revés, símbolo químico. Vocal. 8. Nota musical. Símbolo. Otro parque. 9. Movimiento de las extremidades de las aves. Matrícula. Siglas comerciales. 10. Otra matrícula. Raza, origen. Número. 11. Uno. Vocal. Al revés, paz, tranquilidad. 12. Otro emblemático parque. Sin sal, no condimentadas.

ESCACAS n° 45

LES BLANQUES JUGEN I FAN MAT EN DUES JUGADES.

En aquesta composició la superioritat de les blanques es evident; pero trobareu el mat en dues jugades?

La meua experiència em diu que quand una partida està guanyada, s'ha d'estar atent per estalviar-se ensurts.....



SOLUCIÓ: 1. C5H1 (SI) 1...A7B; 2. D4f1 escac i mat / (SI) mou l'alfil a qualsevol altre lloc. 2. D1f5 escac i mat / (SI) 1...C4f4. 2. D4x1 mat / (SI) mou el cavall a qualsevol altre lloc. Fem mat amb D4f6 (Df6) / Fixem vos que el Rei no es pot veïlligar, per això el comentari del principi després de la explicació; hi risc d'ofegar el Reial... "LO MAS DIFICIL ES REMATAR UNA PARTIDA GANADA".
 ..Famosa frase de William Steinitz, un dels grans campions del món, amb grans aportacions a la teoria escacística.

FONS ARTÍSTIC



Ceràmica de Muel, reproducció d'un bol que antigament es feia servir per transportar l'aigua baptismal. Obsequi de la Casa de València de Zaragoza en motiu de la VI Conferència de Centres Valencians d'Espanya.



APARTAT DE CORREUS, 25140 - 080080 Barcelona

E-mail: cforc@hotmail.com

www.competic.es/coloniaforcallanocatalana

EXEMPLAR GRATUÏT

BISGARGIS: C/. Bruc, 62, pral., 2^a - 08009 Barcelona

EDITA: Colònia Forcallano-catalana. - REDACCIÓ: Carme Ferrer i Sergi Bordás.

IMPRIMEIX: TORMIQ, S.L. Arts Gràfiques - Major de Sarrià, 139 - 08017 Barcelona
Tel. 93 203 36 98 - Fax 93 203 35 12 - info@tormiq.com